

Professor Stiig Markager, Aarhus Universitet:

Måske kun behov for at reducere kvælstoftilførslen i de mest sårbare indre fjorde

Af Carl Åge Pedersen, chefkonsulent, cand. agro Videncentret for Landbrug, Planteproduktion

På et velbesøgt møde torsdag, den 20. februar på Vester mølle i Skanderborg om kvælstoffets rolle i vandmiljøet kom der nogle meget interessante udsagn fra de to foredragsholdere.

I debatten forklarede professor Stiig Markager, Department of Bioscience, Aarhus Universitet, at det måske i virkeligheden kun er nødvendigt at reducere kvælstoftilførslingen til det inderste af de mest sårbare fjorde, som f.eks. Skive Fjord og Lovns Bredning i Limfjorden, samt Mariager Fjord, mens der formentlig godt kan accepteres en større udledning til mere åbne vandområder.

Marinbiolog Flemming Møhlenberg, DHI, forklarede, at næringsstoftilførslen ikke er den vigtigste faktor for vandmiljøets tilstand.

Han viste en prioriteringsrækkefølge for fire af de elementer, der er bestemmende herfor:

- 1) Klima
- 2) Meteorologi
- 3) Fiskeri
- 4) Næringsstoffer.

Stiig Markager var enig i, at der er en række såkaldte presfaktorer, der er bestemmende for miljøtilstanden, og han nævnte bl.a., at det er vigtigt, at ålegræsbestanden bliver genetableret, for så har næringsstofudledningen mindre betydning.

Stiig Markager sagde, at han og Flemming Møhlenberg er enige om 90 procent.

Et af de emner, de var uenige om, var betydningen af kvælstof fra det danske landområde for

algeopblomstringen langs kysterne til de indre danske farvande (Kattegat og Bælthavet).

Kvælstof ude fra

Stiig Markager mente, at det var det danske bidrag, der havde størst betydning, mens Flemming Møhlenberg viste, at opblomstringen skyldes, at kvælstofholdigt vand fra Skagerak, der i den åbne del af Kattegat er under det såkaldte "springlag", bliver presset op til overfladen. De to var enige om, at langt hovedparten af det kvælstof, der er i de indre farvande, kommer udefra.

Stiig Markager havde regnet ud, at kun 12 procent af det biotilgængelige kvælstof kommer fra dansk område. Flemming Møhlenberg havde regnet ud, at det var noget mindre, og i henhold til hans modelberegninger ville en fuld gennemførelse af de oprindeligt udarbejdede vandplaner kun give en forøgelse af den såkaldte "sigtdybde" i Kattegat på 3 procent.

Flemming Møhlenberg, tv., og Stiig Markager kunne blive enige om at hovedparten af det kvælstof, der er i indre danske farvande, kommer udefra.

Målsætning sat af politikere

Stiig Markager forklarede flere gange, at målsætningen er sat af politikerne, mens flere af de fremmødte landmænd i den efterfølgende debat fandt, at der er et misforhold mellem de store omkostninger, den stramme miljøpolitik påfører landbruget, og de usikkerheder, der er i det faglige grundlag herfor.

Man var meget tilfreds med de forbedringer, der siden 1980-erne er sket med hensyn til udnyttelsen af husdyrgødningen, og som har haft en gavnlig effekt på vandmiljøet, mens man savnede dokumentation for nødvendigheden af den politisk reducerede kvælstofnorm, og de yderligere opstramminger, der lægges op til i vandplanerne.

Som for 50 år siden

Formanden for den lokale naturfredningsforening kritiserede landmændene for at klage sig som for 50 år siden, hvortil landmændene svarede, at det jo er deres økonomiske eksistensgrundlag, der er i fare som følge af den stramme miljøpolitik.

Mødet var arrangeret af Landboforeningen Odder-Skanderborg, Danmarks Naturfredningsforening i Odder og Skanderborg Vester mølle Møllelaug.

Fra debatten torsdag aften på Vester mølle.

Fotos: Helge Kjør Sørensen